

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

2025-05-21 Nr. NV-1128

ĮSTATYMO PROJEKTAS Nr.: TAP-25-474(2); TAIS-25-7705(2)		DĖL AKCINIŲ BENDROVIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1835 2, 15, 17, 19, 20, 24, 26, 26¹, 26², 28, 31, 32, 33, 34, 38, 39, 42, 45¹, 45², 46¹, 49, 51, 52, 53¹, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 60¹, 74, 76, 77 IR 78 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 42¹ STRAIPSNIŲ ĮSTATYMO PROJEKTO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne	<i>Ekonomikos ir inovacijų ministerija</i>	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2025-05-20	Pasirenkama ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ LRV posėdis (A dalis) ☐ LRV posėdis (B dalis) ☐ Grąžinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Įstatymo projekto parengimą sąlygojo siekis sumažinti verslui tenkančią administracinę naštą, liberalizuoti esamą teisinį reguliavimą, taip pat išspręsti praktikoje kylančius kitus klausimus, susijusius su Akcinių bendrovių įstatymo taikymu.

Galiojančio Akcinių bendrovių įstatymo nuostatos, kurių reglamentavimas keistinas:

- neįtvirtinta galimybė išleisti išperkamasias akcijas;
- bendrovės įstatinis kapitalas didinamas visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu, nenumatyta galimybė deleguoti šių sprendimų priėmimo kitiems bendrovės organams;
- sprendimas sumažinti įstatinį kapitalą, siekiant akcininkams išmokėti bendrovės lėšų, gali būti priimtas tik eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime;
- įtvirtinta, kad paprastųjų akcijų savininkų teisė į dividendus įgyvendinama tik po to, kai yra įgyvendintos atitinkamos privilegijuotųjų akcijų savininkų turtinės teisės – toks reguliavimas nesudaro prielaidų bendrovėms apsispręsti dėl paprastųjų akcijų ir privilegijuotųjų akcijų savininkų teisės į dividendus įgyvendinimo konkrečioje bendrovėje tvarkos;
- bendrovei skolinantis iš akcininko, palūkanos negali viršyti paskolos davėjo gyvenamojoje ar verslo vietoje esančių komercinių bankų vidutinės palūkanų normos, galiojusios paskolos sutarties sudarymo momentu. Tokiu atveju bendrovei ir akcininkams draudžiama susitarti dėl didesnių palūkanų dydžio.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Įstatymo projektu siūloma:

- įtvirtinti galimybę bendrovėms išleisti išperkamasias akcijas;
- sudaryti galimybę sprendimo dėl įstatinio kapitalo didinimo priėmimą deleguoti bendrovės valdymo organui (valdybai, o kai valdyba nesudaroma, – vadovui);
- įtvirtinti galimybę bendrovėms teikti finansinę pagalbą fiziniams ir juridiniams asmenims – sudaryti sąlygas jiems įsigyti tos bendrovės akcijų;
- sudaryti galimybę sprendimą dėl įstatinio kapitalo mažinimo, siekiant akcininkams išmokėti bendrovės lėšų, priimti ne tik eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime;
- atsisakyti įstatyme įtvirtintos nuostatos, kad visa valdyba netenka įgaliojimų, kai ne mažiau kaip 1/10 visų balsų turintys akcininkai prieštarauja pavienių valdybos narių rinkimui;
- įtvirtinti galimybę kolegialų organą renkančio bendrovės organo sprendime numatyti kitą kolegialaus organo ar jos nario įgaliojimų pradžios datą;
- atsisakyti nustatytų apribojančių dividendų skyrimą sąlygų, t. y. ataskaitinio laikotarpio nuostolių nebuvimo reikalavimo;
- įtvirtinti atskirus sprendimo dėl įstatinio kapitalo didinimo išleidžiant konvertuojamasias obligacijas išviešinimo Juridinių asmenų registre terminus – nustatyti nuosekliai anksčiau įtvirtinto reguliavimo procedūrą;

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

- atsisakyti apribojimo dėl palūkanų normos dydžio nustatant paskolos palūkanas skolinantis iš bendrovės akcininko;
- sutrumpinti 16 dienų neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo terminą iki minimalaus 14 dienų (nurodyto minimalaus 2007 m. liepos 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2007/36/EB dėl naudojimosi tam tikromis akcininkų teisėmis bendrovėse, kurių akcijos įtrauktos į prekybą reguliuojamoje rinkoje, leidžiamo termino).

Siūlomi pakeitimai sudarytų galimybę mažesnėmis sąnaudomis plėtoti verslą, sudaryti prielaidas operatyvesniam sprendimų priėmimui ir laiku reaguoti į besikeičiančias rinkos sąlygas.

Pakeitimai dėl akcijų klasių instituto liberalizavimo, galimybės išleisti naujas finansines priemones ypač aktualūs jaunam aukštą pridėtinę vertę kuriančiam verslui, siekiančiam pritraukti investicijų, taigi priėmus Įstatymo projektu siūlomus pakeitimus bus ne tik skatinimas verslas bei jo plėtra, bet ir didinamas Lietuvos, kaip verslui palankios jurisdikcijos, konkurencingumas.

Anot Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Įstatymui įgyvendinti biudžeto lėšų prireiks Juridinių asmenų registro programinių priemonių pakeitimams:

- Juridinių asmenų registravimo elektronine paslauga darbams, susijusiems su Įstatymo projekte numatytais pakeitimais, preliminarium vertinimu reikės 24 000 Eur (su PVM);
- tarpinių finansinių ataskaitų elektroninio formato rinkinių formų, patikslintų pagal Įstatymo projekto nuostatas, sukūrimui preliminarium vertinimu reikės 12 300 Eur (su PVM).

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Įstatymo projektas buvo pateiktas išvadoms gauti Teisingumo ministerijai, Finansų ministerijai, Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Finansų ministerijos, Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybai prie Finansų ministerijos, Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, VĮ Registrų centrui, Lietuvos bankui, Lietuvos bankų asociacijai, Nasdaq Vilnius, Lietuvos notarų rūmams, Lietuvos verslo konfederacijai, Investuotojų asociacijai, Asociacijai „Vienaragiai LT“, Asociacijai „Investors‘ Forum“, Lietuvos pramonininkų konfederacijai, Lietuvos smulkiojo ir vidutinio verslo tarybai, Lietuvos rizikos ir privataus kapitalo asociacijai.

Pastabos ir pasiūlymai įvertinti ir su jų rengėjais aptarti, taip pat derinti darbo tvarka.

Klausimą aptarus 2025 m. gegužės 20 d. tarpinstituciniame pasitarime nuspręsta klausimą teikti Vyriausybės posėdžiui.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Saulius Gaigalas

EPG